

ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİM ORTAMLARINDA ÖĞRETMENLERİN SAHİP OLMASI GEREKEN NİTELİKLER

Yazar

Bahaddin ERDEM

Editör

Yalın Kılıç TÜREL

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap; Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Yüksek Lisans Programında hazırlanmış olan, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü tarafından onaylanan ve Prof. Dr. Yalın Kılıç TÜREL danışmanlığında hazırlanan "Çevrimiçi Uzaktan Eğitimde Öğretici Yeterliliklerinin Belirlenmesi" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-375-675-8

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Çevrimiçi Eğitim Ortamlarında
Öğretmenlerin Sahip Olması
Gereken Nitelikler

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Editör

Yalın Kılıç TÜREL
ORCID iD: 0000-0002-0021-0484

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Yazar

Bahaddin ERDEM
ORCID iD: 0000-0003-3693-0966

Bisac Code

EDU041000

DOI

10.37609/akya.3819

Kütüphane Kimlik Kartı

Erdem, Bahaddin.

Çevrimiçi Eğitim Ortamlarında Öğretmenlerin Sahip Olması Gereken Nitelikler/Bahaddin Erdem;
ed. Yalın Kılıç TÜREL.

Ankara :Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

152 s. : tablo, şekil. ;135x210 mm.

Kaynakça ve Ekler var.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Eğitim ve öğretimde teknoloji kullanımının artması beraberinde uzaktan eğitime olan talebi de arttırmıştır. Günümüzde birçok üniversite bu talebi karşılamak ve yaşam boyu öğrenmeyi gerçekleştirmek için uzaktan eğitim vermektedir. Yüz yüze yapılan eğitimde görev alan öğretmenlerin yeterlilikleri olduğu gibi uzaktan eğitimde ders veren öğretilerinin de birtakım yeterliliklere sahip olması beklenmektedir. Her üniversitenin, uzaktan eğitime olan talep karşısında farklı yapılanmalara gitmesi, yönetsel anlayışlar, teknik alt yapı ve eleman yetersizliği, öğretim elemanlarının teknolojiyi etkin kullanamamaları gibi sorunlardan dolayı öğretim elemanlarının yeterliliklerinin farklılaştığı görülmektedir. Bu durum ülkemizde uzaktan eğitim veren üniversitelerin öğretim elemanlarının yeterlilikleri sorununu da beraberinde getirmektedir. Uzaktan eğitimde ders veren öğretilerinin sahip oldukları rollerin, becerilerin ve yeterliklerin tam anlamıyla incelenmediği görülmektedir.

Araştırmamın her aşamasında yapıcı ve yönlendirici önerilerde bulunarak bana yol gösteren, bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, maddi ve manevi desteklerini her zaman yanımda hissettiğim, çalışma disiplini konusunda kendisini örnek aldığım değerli tez danışmanım Prof. Dr. Yalın Kılıç TÜREL'e; lisans ve yüksek lisans süresince yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen değerli büyüğüm, öğretmenim Prof. Dr. Bünyamin ATICI'ya, desteklerinden dolayı Doç. Dr. Filiz VAROL'a, önerileri ve dostlukları ile düşüncelerini benimle paylaşan sevgili arkadaşlarım Yunus BALTA ve Muhammed TORAMAN'a, emekleri ve sonsuz anlayışıyla bana moral verip destek olan, araştırma boyunca sürekli yanımda olan sevgili eşim Hacer'e ve bu çalışma süresince kıymetli zamanlarından çaldığım çocuklarım Muhammed, Yasir, Salih ve Nisa'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Önemi	2
1.2. Problem Durumu.....	3
1.3. Sayıtlılar.....	5
1.4. Sınırlılıklar	5
2. İLGİLİ LİTERATÜR	7
2.1. UZAKTAN EĞİTİM.....	7
2.1.1. Uzaktan Eğitimin Tanımı.....	7
2.1.2. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi ve Gelişimi	9
2.1.3. Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri.....	11
2.1.4. Uzaktan Eğitimin Tercih Edilme Nedenleri.....	12
2.1.5. Uzaktan Eğitimin Faydaları ve Sınırlılıkları.....	14
2.1.6. Çevrimiçi Uzaktan Eğitimde Yazılım Bileşenleri.....	17
2.1.6.1. Öğrenme Yönetim Sistemleri	17
2.1.6.2. Sanal Sınıf Sistemleri	20
2.1.7. Mevcut Uzaktan Eğitim Uygulamaları	22
2.1.7.1. Dünya’da Uzaktan Eğitim Uygulamaları.....	23
2.1.7.2. Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamaları	24
2.2. ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ.....	27
2.3. ÇEVİRİMİÇİ ÖĞRETMEN YETERLİLİKLERİ	33
3. YÖNTEM	49
3.1. Araştırma Modeli	49
3.2. Evren ve Örneklem.....	49

3.3. Veri Toplama Araçları.....	51
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	52
3.3.2. Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Ölçeği.....	52
3.3.3. Görüş ve Öneriler Formu	55
3.4. Verilerin Toplanması	56
3.5. Verilerin Analizi.....	56
 4. BULGULAR VE YORUMLAR	61
4.1. Katılımcıların Demografik Verilerine Ait Bulgular ve Yorumlar.....	61
4.2. Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Puanlarının Dağılımına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	70
4.3. Katılımcıların Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Faktör Puanları ile Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkilere Yönelik Bulgular ve Yorumlar	86
4.4. Katılımcıların Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Konusundaki Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	110
 5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	117
5.1. Sonuçlar	117
5.1.1. Demografik Bulgulara Yönelik Ortaya Çıkan Sonuçlar	117
5.1.2. Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Puanlarının Dağılımına Yönelik Ortaya Çıkan Sonuçlar	119
5.1.3. Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Faktör Puanları ve Demografik Bilgilerin Dağılımına Yönelik Ortaya Çıkan Sonuçlar	119
5.1.4. Katılımcıların Çevrimiçi Öğretmen Yeterlilikleri Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Ortaya Çıkan Sonuçlar	127
5.2. Öneriler	128

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ACE	: İçerik ve Soru Havuzu
AICC	: Eğitim teknolojileri geliştirmek için oluşturulmuş uluslararası bir organizasyondur AkademikLMS Sakarya Üniversitesi tarafından
ALMS	: geliştirilen bir Öğrenme Yönetim Sistemi yazılımı
ANKUZEM	: Ankara Uzaktan Eğitim Merkezi
Apache	: Açık Kaynak Kodlu Sunucu Programı
CDLP	: Kaliforniya Uzaktan Eğitim Projesi
CMS	: İçerik Yönetim Sistemi
ÇÖY	: Çevrimiçi Öğretmen Yeterlikleri
GPL	: Genel Kamu Lisansı
HTML	: Hiper metin işaretleme dili
IEEE	: Elektrik elektronik Mühendisleri Odası
IIS	: Sunucular İçin İnternet Tabanlı Hizmetler
IMM	: Çevrimiçi Çoklu Medya
IMS	: Bilgisayar Temelli Öğrenme
LEEP	: Çevrimiçi Öğrenim Programı
LGPL	: Kısıtlı Genel Kamu Lisansı
LMS	: Eğitim Yönetim Sistemi
MOODLE	: Eğitim Yönetim Sistemi
MYSQL	: Bir Veri Tabanı Yönetim Sistemi
ÖYS	: Öğrenme Yönetim Sistemleri
PHP	: HTML içine gömülebilen Hiper Metin Önışlemcisi

QVGA	: Çeyrek Video Grafik Dizisi
RUSDEP	: Rusya Dili ile Eğitim Programı
SAUPORT	: Sakarya Üniversitesi Öğretim Yönetim Sistemi
SCORM	e-öğrenme yazılım ürünleri için teknik standartlar
SQL	Yapısal Sorgulama Dili
SVHS	Süper Video Kayıt Ortamı
TNTEE	Avrupa Öğretmen Eğitim Tematik Ağı
TED	Türk Eğitim Derneği
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TÜRTEP	Türkiye Türkçesi ile Eğitim Programı
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
USDLA	Amerika Birleşik Devletleri Uzaktan Eğitim Kuruluşu
VGA	Video Grafik Dizisi
VHS	Video Kayıt Ortamı
VLE	Sanal Öğrenme Ortamı
WEB	İnternet ağı
Yay-Kur	Lise ve dengi çıkışlı öğrencilere TRT işbirliğiyle yürütülen uzaktan eğitim programı

KAYNAKLAR

- Abdulla, A.G. (2004). *Distance Learning Students' Perceptions Of The Online Instructor Roles and Competencies*. PhD Thesis. The Florida State University, Florida, USA.
- Akıncı, A., Bilgiç, H.G., Çınar, M., Kalaycı, E., Tüzün, H., Yıldırım, D. ve Yüksel, Y. (2011, Şubat). Uzaktan Eğitimde Kullanılan Eşzamanlı Sanal Sınıf Araçlarının Karşılaştırılması. *Akademik Bilişim*, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye.
- Akkoyunlu, B., Erdem, E., Oskay, Ö., Soran, H. ve Yılmaz, A. (2010, Mayıs). Öğretmenlerin Öğretme ve Öğrenme Sürecindeki Yeterlikler Açısından Kendilerini Değerlendirmeleri Üzerine Bir Çalışma. *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II*, s. 211-221, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aktaş, Ö. (2008). *Uzaktan Eğitim Teknolojileri ve Kullanım Yeterlilikleri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Alpert, A., Lawhead, P.B., Bland, G.C., Carswell, L., Cizmar, D., Scott, K., Dumitru, M. (1997). The Web and Distance Learning: What is Appropriate and What is Not. *Iticse 97: Supplemental Proceedings/Special Issue: Sigcse/Sigcse Annual Joint Conference on Integrating Technology Into Computer Science*, s. 35-36. California, USA.
- Altınay, F., Altınay, Z. ve İşman, A. (2004). Roles of the Students and Teachers in Distance Education. *Turkish Online Journal of Distance Education – TOJDE*, 5(4), s. 58-80. Erişim: <http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde19/index.htm> İnternet adresinden 02, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Anadolu Üniversitesi. (2012). E-Öğrenme Hizmetleri. (http://w2.anadolu.edu.tr/aos/aos_tanitim/e-ogrenme_hiz.aspx ; 04 Haziran 2012 tarihinde erişilmiştir).
- ANKUZEM. (2012). Ankuzem. (http://www.uzem.ankara.edu.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=178&Itemid=98 ; 23 Aralık 2012 tarihinde erişilmiştir).
- Aragon, S.R. and Johnson, S.D. (2002). Emerging Roles and Competencies for Training in E-Learning Environments. (<http://adh.sagepub.com/content/4/4/424> 03 Şubat 2012 tarihinde erişilmiştir).
- Asmuni, A., Silong, A.D. ve Yar, C.Y. (2008). Roles and Competencies of Distance Education Tutors in a Public University. *Malaysian Journal of Distance Education* 10(1), s.23. http://mjde.usm.my/vol10_1_2008/mjde10_1_2.pdf İnternet adresinden 24, 02, 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Aydın, C.H. (2005). Turkish mentors' perception of roles, competencies and resources for online learning. *Turkish Online Journal of Distance Education – TOJDE*, 6(3), Erişim: <http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde16/index.htm> İnternet adresinden 02, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.

- Aydın, C.Ç. ve Biroğul, S. (2008). E- Öğrenmede Açık Kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemleri ve Moodle. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 1 (2), 31-36.
- Bailie, J. L. (2011). Effective online instructional competencies as perceived by online university faculty and students: A sequel study. *Journal of Online Learning and Teaching*, 7(1), s.82-89. http://jolt.merlot.org/vol7no1/bailie_0311.pdf İnternet adresinden 12, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Baturay, M.H. ve Türel, Y.K. (2012). Çevrimiçi Uzaktan Eğitimcilerin Eğitimi: E-Öğrenmenin Yükselişi ile Beliren İhtiyaç. Eby, G., Yamamoto, G.T. ve Demiray, U. *Türkiye’de E-Öğrenme: Gelişmeler ve Uygulamalar-III*, 1.Baskı. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi. ss. 1-21.
- Bawane, J. and Spector, J. M. (2009). Prioritization of online instructor roles: implications for competency-based teacher education programs. *Distance Education*, 30(3), s.s.383-397.
- Bingöl Meşe, E.T. (2010). *Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterlikleri Açısından Kendilerini Değerlendirmeleri: İzmir İli Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bozkurt, Demirel ve Şahin,(2010). Fizik Öğretmeni Adaylarının İnternete Yönelik Tutumları ve Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları. *4. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*. S.235, Konya, Türkiye. http://www.academia.edu/1580862/Fizik_ogretmeni_adaylarinin_internete_yonelik_tutumlari_ve_egitsel_internet_kullanim_oz-yeterlik_inanclari İnternet adresinden 21, 06, 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (15. baskı). Ankara: Pegem Akademi.s.145.
- California Distance Learning Project “What is Distance Learning?” (2012) <http://www.cdlnonline.org/index.cfm?fuseaction=whatis&pg=8> İnternet adresinden 25, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- California Distance Learning Project “What is Distance Learning?”, (2011). <http://www.cdlnonline.org/index.cfm?fuseaction=whatis&pg=5> İnternet adresinden 27, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Cibulskis, G., Rutkauskienė, D. ve Valungevičienė, A. (2004). The Development Of Teacher Competencies For Designing And Delivery Of Online Courses At KTU Distance Education Centre. *Informacines Technologijos Ir Valdymas*. 4(33).s.16. <http://itc.ktu.lt/itc33/Cibuls33.pdf> İnternet adresinden 15, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Coşgun, C. (2007). *Uzaktan Eğitim İçin Web Tabanlı Bir Platform Geliştirilmesi Ve Mekanik Derslerine Uygulanması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Doğruer, N., Eyyam, İ. ve Meneviş, R. (2010). Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımı. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*,s.923, Antalya, Türkiye. <http://www.icone.org/FileUpload/ks59689/File/203.pdf> İnternet adresinden 15, 06, 2013 tarihinde edinilmiştir.

- Ersoy, M. (2008). *Uzaktan Eğitim-Öğretimin Yönetimi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Gök, B. (2011). Uzaktan Eğitimde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitim Algısı. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü, Ankara.
- Gül, Z. Ve Terkeşli, R. (2011). Sanal Sınıf Uygulamalarının Mesleki Gelişime Katkısının Değerlendirilmesi: Emniyet Genel Müdürlüğü Örneği. *Polis Bilimleri Dergisi*. 4(13), 153-186.
- Gülınar, B. (2008). Bilgisayar ve İnternet Destekli Uzaktan Eğitim Programlarının Tasarım Geliştirme ve Değerlendirme Aşamaları (SUZEP ÖRNEĞİ). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 19(1), s.262.
- Gürpınar, E., Sağır, T ve Zahal, O.(2013). Müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında YGS puanları ile müzik alanı puanları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*. 10(1), 548.
- Hamid, A.Z., Juhdi, N. ve Siddiq, M.S. (2010). The Impact Of Technology On Job Characteristics And Internal Motivation: A Study Of Instructors In Institutions Of Higher Learning In Malaysia. *International Journal of Arts and Sciences*.3(14).s.341. http://openaccesslibrary.org/images/HAR237_Nurita_Juhdi.pdf İnternet adresinden 25, 03, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Huberman's, A.M. ve Miles, M.B. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. [e-book]. http://books.google.com.tr/books/about/Qualitative_Data_Analysis.html?id=U4IU_-wJ5QEC&redir_esc=y İnternet adresinden 25, 06, 2013 tarihinde edinilmiştir.
- ION (2011). Illinois Online Network, Illinois Üniversitesi, ABD. <http://www.ion.uillinois.edu/> İnternet adresinden 12, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan Eğitim*. Ankara, Değişim Yayınları.
- Kalaycı ve diğerleri, (2008). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Ankara: Asil Yayınları.
- Karakaş, İ. (2000, Mayıs). Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığınca Yapılan Uzaktan Eğitim Çalışmaları. *Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı*, s. 101, Türkiye Bilişim Derneği, Ankara.
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara, Nobel Yayıncılık
- Kevser, H. Ve Tavşancıl, E. 2002. İnternet Kullanımına İlişkin likert Tipi Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1).s.92.
- MEB. (2012). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. (<http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html> 10 Aralık 2012 tarihinde erişilmiştir).
- Koehler, M.J. ve Mishra, P. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), s.1017-1054.
- Moodle (2013). *Moodle Statistics*. (<https://moodle.org/stats/> ; 11 Ocak 2013 tarihinde erişilmiştir).
- Odabaş, H. (2003). İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim ve Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 17 (1), 22-36.

- Ozan, Ö. (2008). Öğrenme Yönetim Sistemlerinin Değerlendirilmesi. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri, s. 62, Ankara, Türkiye.
- Özdl, İ. (1986). *Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi ve Türk Eğitim Sisteminde Uzaktan Eğitimin Yeri*. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özırat, A. ve Yürüker, S. (1999, Mayıs). Uzaktan Eğitim Materyallerinde Öğretim Tasarımı. *Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildirisi*, s. 41, Ankara, Türkiye.
- Queiroz, V. (2003). Roles and Competencies of Online Teachers. *The Internet TESL Journal*, 9(7) (<http://iteslj.org/Articles/Queiroz-OnlineTeachers.html> ; 05 Mayıs 2012 tarihinde erişilmiştir).
- Sakarya Üniversitesi. (2013). Akademik LMS (SAUPORT) Platformu. (<http://www.uzem.sakarya.edu.tr/Makaleler.aspx?MakaleId=18>; 10 Ocak 2013 tarihinde erişilmiştir).
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen Yeterlikleri ve Meslekî Gelişim. *Bilim ve Akıl Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 58(5). (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi58/seferoglu.htm>; 08 Şubat 2012 tarihinde erişilmiştir).
- Shulman, L.S. (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. *Educational Researcher*, 15(2), pp. 4-14.
- Şener Bilgiç, E. (2005). *E-Öğretim Tasarım Süreci: Bir Materyalin Kullanışlılığına İlişkin Katılımcı Görüşleri*. Uzmanlık Yeterlilik Tezi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen Yeterlilikleri: Modern Bir Söylem ve Retorik. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 63-82.
- Taylor, J. (2001). *Fifth generation distance education*. *e-Journal of Instructional Science and Technology (e-JIST)*, 4 (1). <https://eprints.usq.edu.au/136/> İnternet adresinden 27, 06, 2013 tarihinde edinilmiştir.
- The City University of New York (CUNY, 2012) "Advantages and Disadvantages of Distance Learning", <http://www.qcc.cuny.edu/SocialSciences/ppecorino/China-QCC-DE/Advantages-Disadvantages-DE.html> İnternet adresinden 25, 12, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- TED. (2009). Öğretmen Yeterlikleri. *Türk Eğitim Derneği*. 1. Basım. Ankara
- United States Distance Learning Association. (USDLA, 2012) "USDLA DISTANCE LEARNING DEFINITION" <http://www.usdla.org/html/aboutUs/vmd.htm> İnternet adresinden 27, 02, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Urdan, T.A. and Weggen, C.C. (2000, March). *CORPORATE E-LEARNING*. WR Hambrecht + Co Bank, Equity Research. s. 3-5. <http://www.spectra-interactive.com/pdfs/CorporateELearningHamrecht.pdf> İnternet adresinden 05, 07, 2012 tarihinde edinilmiştir.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan Eğitim*, (1. Basım) Ankara, Nobel Yayın Dağıtım
- Valentine, D. (2002). Distance Learning: Promises, Problems, and Possibilities. *Online Journal of Distance Learning Administration*. 5(3). State University of West Georgia. <http://www.westga.edu/~distance/ojdla/fall53/valentine53.html> İnternet adresinden 03, 06, 2012 tarihinde edinilmiştir.

- Varol, A. ve Varol, N. (2000, Mayıs). Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim ve Ders Hazırlama İlkeleri Üzerine Öneriler. *Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı Bildiriler Kitabı* , s.85. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Wikipedia. (2012). Wikipedia'dan 08 Kasım 2012 tarihinde erişilmiştir: http://tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_e%C4%9Fitimin_tarihsel_geli%C5%9Fimi
- Wikipedia. (2013). Wikipedia'dan 11 Ocak 2013 tarihinde erişilmiştir: http://en.wikipedia.org/wiki/University_of_Illinois_at_Urbana%E2%80%93hampaign.
- Wikipedia. (2013). Wikipedia'dan 10 Ocak 2013 tarihinde erişilmiştir: http://en.wikipedia.org/wiki/American_Public_University_System.
- Yalçınkaya, S. (2006). *Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemi ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yatkinlikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Yenal, Ç. (2009). *Uzaktan Eğitim*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yeniad, M. (2006). *Uzaktan Eğitimde Kullanılmak Üzere Web Tabanlı Bir Portal Yazılımı Geliştirme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.